

TORPAQ VƏ BİTKİ ANALİZLƏRİ LABORATORİYASI

Laboratoriya müdiri:

a.e.ü.f.d., dosent **Hacıməmmədov İmralı Mahmud oğlu**

Mobil: (+994 70) 6565857

E-mail: aetei@mail.ru

Laboratoriya 1956-cı ildən müxtəlif adlarla fəaliyyət göstərir. Laboratoriyada 12 nəfər çalışır ki, onlardan 9 nəfər elmi işçi, o cümlədən 2-i aqrar elmlər üzrə fəlsəfə, 1 nəfər elmlər doktorudurlar. Laboratoriyada uzun müddət aparıcı alimlər M.A.Əlizadə, A.K.Zeynalov, Z.R.Mövsümov, İ.M.Hacıməmmədov, N.Q.Hümmətov, M.Q.Şeyxov, M.Q.Axundov, A.D.Əkrərov, M.A.Yusifov, A.K.Vəliyev, A.O.Ələkbərov, M.X.Etibarov və başqaları çalışmış, elmi nailiyyətlərin əldə edilməsində böyük xidmətləri olmuşdur.

Fəaliyyət istiqamətləri:

- Respublikanın müxtəlif bölgələrində üzvi və mineral gübrələrin dənli-taxıl və paxlalı, yem və tütün bitkilərinin məhsuldarlığına təsirinin öyrənilməsi və bu əsasda iqtisadi cəhətdən səmərəli gübrələmə sistemlərinin müəyyənləşdirilməsi;
- Mürəkkəb gübrələrin (ammofos, diamofos və s.) payızlıq buğdaların məhsuldarlığına, dən keyfiyyətinə və zülalın fraksiya tərkibinə təsirinin öyrənilməsi;
- Mineral gübrələrin adi üsulla müqayisədə lentvari və cərgəvi üsullarla sahəyə verilməsinin qarğıdalıda dən məhsulu və iqtisadi səmərəyə təsirinin müəyyənləşdirilməsi;
- İnstitutun bölgələrdəki təcrübə təsərrüfatlarındakı torpaq örtükləri və tiplərinin, müxtəlif kənd təsərrüfatı bitkiləri üçün üzvi və əsas mineral qida elementlərinin miqdarı, ehtiyatı və gübrələmə sistemlərinin tədqiqi;
- Torpaqda ümumi humusun, pH-ın, karbonatlığın və əsas qida maddələrinin (azot, fosfor və kalium) miqdarının, ümumi və asan mənimsənilən formalarının, şoranlıq və şorəkətlik dərəcələrinin öyrənilməsi;

- Bitkilərdə makro və mikro elementlərin, dəndə azot və fosforun təyini;
- Respublikanın müxtəlif torpaq-iqlim şəraitində iqtisadi cəhətdən səmərəli məhsul alınmasını, torpaq münbitliyinin bərpaasını təmin edən qida rejimlərinin öyrənilməsi, bölgələr üzrə torpaqların aqrokimyəvi analizləri ilə bağlı məlumat bazasının yaradılması;
- Növbəli əkin sistemində torpaqların sələf bitkidən asılı olaraq aqrofiziki göstəricilərinin müəyyən edilməsi;
- Torpaqların aqrokimyəvi və aqrofiziki göstəricilərinin təyini ilə bağlı xidmətlərin göstərilməsi.

Əsas nailiyyətləri:

- Torpaq və gübrələrdən qida elementlərinin mənimsənilmə əmsalını nəzərə alaraq payızlıq buğdalarda proqramlaşdırılmış məhsulun alınması üçün mineral gübrə dozaları, respublikanın müxtəlif regionlarında torpaqlarda qida elementlərinin çatışmazlığı müəyyən edilmiş, qida elementləri və humusun müsbət balansını təmin etmək üçün tədbirlər planı işlənib hazırlanmışdır;
- Növbəli əkin sistemində qida elementlərinin səmərəliliyinin elmi əsasları və onların balansı işlənib hazırlanmışdır;
- Böyük Qafqazın Cənub-Şərq qurtaracağıının torpaq tipləri, yaşı və sərhədləri təyin edilmiş və səmərəli istifadə üçün tövsiyələr işlənib hazırlanmışdır;
- 2016-cı ildə «Torpaq, bitki və gübrələrin aqrokimyəvi analiz üsulları»na həsr edilmiş metodik vəsait dərc edilmişdir.

